



# Buletin - Afaceri Europene

*Senatul României / Serviciul Afaceri Europene*

**Săptămâna 22-26 iunie 2026**

## DECIZII ȘI ACTE RECENTE ALE UNIUNII EUROPENE

### 🇺🇪 **Summitul UE-Republica Moldova, Bruxelles, 22 iunie 2026 - Principalele rezultate**

Cel de-al doilea Summit UE–Republica Moldova, a reunit liderii Uniunii Europene și ai Republicii Moldova, respectiv pe președintele Consiliului European, António Costa, pe președinta Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, și pe președinta Republicii Moldova, Maia Sandu, reafirmând caracterul strategic al parteneriatului dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova și aprofundarea continuă a acestuia.

Uniunea Europeană și-a reafirmat angajamentul de a continua sprijinul politic, economic, financiar, tehnic și strategic acordat Republicii Moldova în parcursul său european<sup>1</sup> și și-a exprimat disponibilitatea de a avansa rapid în procesul de aderare, pe baza progreselor înregistrate și a principiului meritului propriu.

#### ⇒ **Integrarea pe piața internă a UE**

UE va continua să sprijine integrarea treptată a Republicii Moldova pe piața internă a UE în sectoare-cheie.

Liderii au luat act cu satisfacție de faptul că planul de creștere pentru Republica Moldova, care se preconizează că va oferi țării până la *1,9 miliarde de euro* în perioada 2025-2027, produce deja rezultate tangibile și contribuie la apropierea țării de aderarea la UE prin accelerarea reformelor.

#### ⇒ **Comerț**

Liderii au subliniat că schimburile comerciale și investițiile dintre Republica Moldova și UE au crescut substanțial, în beneficiul întreprinderilor și al consumatorilor, datorită Acordului de asociere UE-Republica Moldova, care a intrat în vigoare la 1 iulie 2016.

UE este detașat **cel mai mare partener comercial** al Republicii Moldova, comerțul cu UE reprezentând peste jumătate din comerțul total cu bunuri al țării în 2025, ceea ce a generat o cifră de afaceri de peste 7 miliarde de euro.

Liderii au salutat, de asemenea, aderarea Republicii Moldova la zona unică de plăți în euro și economiile substanțiale pe care aceasta le aduce atât cetățenilor, cât și întreprinderilor din Republica Moldova și din UE.

#### ⇒ **Conectivitate**

##### • Energie

UE va continua să sprijine Republica Moldova în eforturile sale de diversificare, eficiență, independență și interconectivitate energetică cu UE.

##### • Domeniul digital

Liderii au salutat progresele înregistrate de Republica Moldova în ceea ce privește **transformarea digitală și mass-media**.

La 1 ianuarie 2026, Republica Moldova a fost inclusă în **zona de roaming la prețurile de pe piața națională** a UE.

<sup>1</sup>EU-Moldova Summit (Brussels, 22 June 2026) – [Joint Statement](#) 🇪🇺 🇬🇧

Liderii au discutat, de asemenea, despre continuarea colaborării cu privire la: *alinarea la legislația UE privind serviciile și piețele digitale; detectarea dezinformării digitale și a manipulării informațiilor; consolidarea rezilienței Republicii Moldova în materie de securitate cibernetică în contextul provocărilor în materie de securitate cibernetică cu care se confruntă.*

- **Transporturi**

Liderii au subliniat beneficiile economice reciproce semnificative ale **Acordului UE-Republica Moldova privind transportul rutier** și investițiile suplimentare pentru sprijinirea reabilitării **infrastructurii TEN-T**.

⇒ **Războiul Rusiei împotriva Ucrainei**

Liderii UE și-au reiterat angajamentul ferm față de **suveranitatea, securitatea și reziliența Republicii Moldova**, în contextul atacurilor hibride continue ale Rusiei împotriva Republicii Moldova și al consecințelor războiului de agresiune în curs al Rusiei împotriva Ucrainei.

⇒ **Securitate și apărare**

Liderii au salutat aprofundarea susținută a cooperării în materie de securitate și apărare dintre UE și Republica Moldova și rămân hotărâți să implementeze rapid **Parteneriatul pentru securitate și apărare** UE-Republica Moldova.

UE și Republica Moldova vor continua să depună eforturi în vederea integrării în continuare a Republicii Moldova în arhitectura europeană de securitate și apărare și a participării sale la inițiativele și mecanismele de cooperare relevante.

Liderii și-au semnalat totodată aprecierea față de cooperarea continuă și consolidată în temeiul **Instrumentului european pentru pace**, un instrument al UE care vizează sprijinirea modernizării forțelor armate ale Republicii Moldova.

⇒ **Reziliență**

Liderii au salutat eforturile hotărâte ale Republicii Moldova de a-și consolida reziliența în toate domeniile societății.

UE și-a reiterat angajamentul față de securitatea, pregătirea și reziliența Republicii Moldova, inclusiv față de securitatea cibernetică.

Prin intermediul **misiunii de parteneriat a Uniunii Europene** și a **setului de instrumente al UE pentru contracararea amenințărilor hibride**, UE sprijină reziliența democratică a Republicii Moldova în domeniul gestionării crizelor, al amenințărilor hibride și al combaterii acțiunilor străine de manipulare a informațiilor și a ingerințelor străine.

⇒ **Contacte interumane**

Liderii și-au subliniat angajamentul comun de a consolida în continuare contactele interpersonale și de a promova cooperarea sectorială ca factori-cheie ai integrării Republicii Moldova în UE.

Liderii au salutat intenția UE de a sprijini asocierea mai strânsă a Republicii Moldova la **programul Erasmus+** și de a extinde sfera de aplicare a **permisului feroviar DiscoverEU** în beneficiul tinerilor din Moldova.

Aceștia au salutat, de asemenea, semnarea **Acordului-cadru de cercetare UE-Moldova** în cadrul summitului. Acest acord fără caracter obligatoriu instituie cooperarea într-o serie de domenii de cercetare legate de strategiile de specializare inteligentă și de politicile de inovare.

[Detalii aici](#) 🖱

✚ **Consiliul Agricultură și Pescuit, 22–23 iunie 2026-Principalele rezultate**

**Pescuit – 22 iunie a.c.**

⇒ **Pescuit durabil în UE: situația actuală și orientările pentru 2027 (sesiune publică)**

Comisia a prezentat Consiliului comunicarea anuală privind starea Politicii Comune în domeniul Pescuitului (PCP) și orientările privind posibilitățile de pescuit pentru 2027<sup>2</sup>.

Discuția a lansat procesul anual de stabilire a capturilor totale admisibile (TAC) și a cotelor de pescuit, în cadrul căruia miniștrii analizează propunerile Comisiei, oferă feedback și își prezintă prioritățile naționale pentru anul 2027.

---

<sup>2</sup> [COM\(2026\) 271 final](#) 🖱 - Comunicare a Comisiei către Parlamentul European și Consiliu *Pescuitul sustenabil în UE: situația actuală și orientări pentru 2027* (Bruxelles, 6 iunie 2026)

Comunicarea Comisiei a evidențiat progrese continue către un pescuit durabil, cu o reducere a presiunii exercitate asupra resurselor piscicole în numeroase bazine maritime și cu un număr tot mai mare de stocuri gestionate la niveluri sustenabile.

Cu toate acestea, persistă numeroase provocări, inclusiv recuperarea lentă a unor stocuri, în special în Marea Baltică, Marea Mediterană și Marea Neagră, precum și impactul schimbărilor climatice, al degradării mediului și al volatilității piețelor.

Discuțiile au abordat de asemenea: *refacerea stocurilor piscicole; capacitatea flotei; aplicarea obligației de debarcare; tranziția energetică; precum și perspectivele socioeconomice ale sectorului pescăresc din UE.*

#### ⇒ **Evaluarea Politicii Comune în domeniul Pescuitului**

Miniștrii au desfășurat un schimb de opinii privind evaluarea *regulamentului PCP*<sup>3</sup>, cadrul european care guvernează gestionarea durabilă a pescuitului și acvaculturii după reforma din 2013.

Aceștia au oferit orientări politice strategice privind direcția viitoare a PCP și au analizat modalitățile prin care politica poate răspunde eficient și echilibrat obiectivelor sale de mediu, economice și sociale, îmbunătățind în același timp implementarea practică și aplicabilitatea sa.

#### ⇒ **Regulamentul privind sprijinul Uniunii pentru pescuit, acvacultură și politica maritimă (2028–2034)**

Președinția a prezentat stadiul negocierilor privind regulamentul<sup>4</sup> care stabilește condițiile de acordare a sprijinului Uniunii pentru pescuit, acvacultură și politica maritimă în perioada 2028–2034.

Propunerea face parte din cadrul financiar multianual (CFM) 2028–2034 și stabilește condițiile detaliate pentru sprijinul acordat Politicii Comune în domeniul Pescuitului și domeniilor conexe. Toate delegațiile au recunoscut progresul semnificativ realizat în ultimele șase luni.

Președinția cipriotă a răspuns preocupărilor-cheie ale statelor membre prin mai multe propuneri de compromis, precum:

- consolidarea normelor privind sprijinul pentru PCP;
- evidențierea sprijinului acordat acvaculturii;
- asigurarea finanțării continue pentru controlul pescuitului și colectarea datelor;
- clarificarea normelor OMC privind subvențiile în domeniul pescuitului;
- clarificarea dispozițiilor privind admisibilitatea și recuperarea fondurilor.

Discuțiile au arătat că sunt necesare reflecții suplimentare asupra sprijinului Uniunii pentru investițiile în nave de pescuit, în special în contextul decarbonizării.

### **Alte subiecte**

- [Regulamentul privind producerea și comercializarea materialului de reproducere vegetală în Uniune – stadiul lucrărilor](#) ;
- [Regulamentul privind protecția animalelor în timpul transportului și al operațiunilor conexe – stadiul lucrărilor](#) ;
- [Pregătirea următoarei declarații ministeriale MedFish4Ever](#) ;
- [Aplicabilitatea măsurilor de control ale UE pentru menținerea competitivității pieței europene a pescuitului](#)  (informare din partea Germaniei);
- [Pescuitul european în Africa de Vest: perspective de viitor și pașii următori](#)  (informare din partea Letoniei);
- [Monitorizarea encefalopatiei spongiforme bovine \(ESB/BSE\)](#)  (informare din partea Belgiei);
- [Populația de urși](#)  (informare din partea **României** și Slovaciei, sprijinită de Croația, Cehia și Finlanda).

<sup>3</sup> [SWD\(2026\) 120 final](#) Commission staff working document evaluation Regulation (EU) No 1380/2013 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2013 on the Common Fisheries Policy (Bruxelles, 30 aprilie 2026)

<sup>4</sup> [COM\(2025\) 559 final](#) - Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a condițiilor pentru punerea în aplicare a sprijinului acordat de Uniune politicii comune în domeniul pescuitului, Pactului european privind oceanul planetar și politicii Uniunii în domeniul maritim și al acvaculturii, ca parte a Fondului pentru parteneriate naționale și regionale prevăzut în Regulamentul (UE) [Fondul PNR] pentru perioada 2028-2034 (Bruxelles, 16.7.2025); [PROGRESS REPORT](#) - Establishing the conditions for the implementation of Union support to the Common Fisheries Policy, the European Ocean Pact and of the Union maritime and aquaculture policy 2028-2034 (Bruxelles, 21 iunie 2026)

## Agricultură – 23 iunie a.c.

### ⇒ **Propunerile privind Politica Agricolă Comună (PAC) după 2027: flexibilitate, subsidiaritate și obiective comune ale UE (sesiune publică)**

Miniștrii agriculturii din UE au discutat despre modul în care ar trebui concepută viitoarea Politică Agricolă Comună (PAC), inclusiv măsurile din cadrul organizării comune a piețelor (OCP), după anul 2027.

În acest sens, au analizat sugestiile președinției cipriote din perspectiva asigurării unui echilibru adecvat între un cadru european coerent, o mai mare flexibilitate la nivel național și menținerea obiectivelor agricole comune ale UE și au apreciat în general pozitiv amendamentele propuse. Totuși, miniștrii au solicitat o *subsidiaritate și o flexibilitate sporite pentru statele membre în implementarea obiectivelor PAC, precum și simplificarea normelor pentru reducerea sarcinilor administrative asupra fermierilor și autorităților.*

### ⇒ **Situația pieței**

Miniștrii au discutat provocările actuale cu care se confruntă sectorul agricol al UE, inclusiv evoluțiile geopolitice, precum și presiunile legate de climă și sănătatea animalelor, care afectează veniturile fermierilor și costurile de producție, transport, depozitare și distribuție a alimentelor. Scopul schimbului de opinii a fost de a oferi orientări politice suplimentare privind modul de abordare a acestor provocări, pe baza informațiilor furnizate de statele membre și a analizelor prezentate de Comisia Europeană.







De la ultima dezbateră a Consiliului din aprilie, Comisia a adoptat și prezentat un plan de acțiune ambițios, care include măsuri specifice de sprijin pentru fermierii europeni. Obiectivul este de a ajuta fermierii să facă față provocărilor generate de situația din Orientul Mijlociu și de a asigura accesul la inputuri esențiale, în special îngrășăminte, pentru a permite continuarea producției de alimente la prețuri accesibile pentru consumatorii din UE.

În acest context, Președinția cipriotă a evidențiat *abordarea constructivă demonstrată de statele membre, care au mandatat președinția cipriotă să informeze Parlamentul European despre intenția Consiliului de a adopta propunerile fără amendamente, dacă și Parlamentul va proceda la fel.*

Aceasta ar permite producătorilor din Uniune să beneficieze cât mai rapid de aceste măsuri. Miniștrii și-au exprimat sprijinul și așteaptă implementarea rapidă a planului.

### ⇒ **Alte subiecte**

Consiliul a abordat în sesiuni publice, următoarele subiecte:

- [Regulamentul privind producerea și comercializarea materialului de reproducere vegetală în Uniune – stadiul lucrărilor](#)
- [Regulamentul de modificare a normelor privind agricultura ecologică referitoare la producție, etichetare, certificare și comerț – stadiul lucrărilor](#)
- [Modificarea regulamentului privind schema pentru școli, intervențiile sectoriale, sectorul proteinelor, cânepa, standardele de comercializare, taxele de import, disponibilitatea aprovizionării și garanțiile](#)
- [Regulamentul de stabilire a condițiilor pentru implementarea sprijinului Uniunii în cadrul PAC](#)
- [Modificarea regulamentului privind organizarea comună a piețelor \(OCP\) pentru consolidarea poziției fermierilor în lanțul alimentar – stadiul lucrărilor](#)
- [A 59-a Conferință a Directorilor Agențiilor de Plăți din UE](#)

[Detalii aici](#)  



### **Consiliul Mediu, 25 iunie 2026 - Principalele rezultate**

#### ⇒ **Standardele privind emisiile de CO2 pentru autoturisme și camionete**

Miniștrii au discutat propunerea de regulament de modificare a normelor privind standardele de performanță în materie de emisii de CO2 pentru autoturismele și camionetele noi.<sup>5</sup>

Consiliul a evaluat progresele realizate în cadrul negocierilor desfășurate pe durata președinției cipriote, inclusiv avansul semnificativ privind dispozițiile referitoare la etichetarea vehiculelor. Aceste prevederi vor obliga distribuitorii să furnizeze consumatorilor informații privind emisiile

---

<sup>5</sup> Propunerea de revizuire a standardelor de emisii pentru autoturisme și camionete face parte din pachetul legislativ pentru industria auto, care include și o propunere privind vehiculele corporative curate, precum și măsuri de simplificare a legislației din domeniul auto („automotive omnibus”): <https://ipex.eu/IPEXL-WEB/document/COM-2025-995>  

de CO<sub>2</sub>, consumul de combustibil și de energie electrică, precum și autonomia vehiculelor electrice.

Intervențiile miniștrilor s-au concentrat asupra principalelor aspecte rămase în discuție:

- obiectivele de reducere a emisiilor pentru anii 2030 și 2035;
- noile flexibilități acordate producătorilor pentru a sprijini sectorul auto în tranziția către mobilitatea curată;
- introducerea unor „supercredite” pentru vehiculele electrice mici produse în UE;
- credite pentru utilizarea oțelului cu emisii reduse de carbon produs în UE;
- credite pentru combustibili, inclusiv o discuție mai amplă privind rolul combustibililor regenerabili.

#### ⇒ **Strategia pentru reziliența apei: un an de la adoptare**

Consiliul a evaluat progresele înregistrate în implementarea *Strategiei europene pentru reziliența apei*<sup>6</sup>, adoptată de Comisie la 4 iunie 2025.

Strategia urmărește să răspundă provocărilor tot mai mari generate de deficitul de apă, secetă și inundații în Europa, fenomene agravate de schimbările climatice.

În anul 2022, Europa a traversat cea mai gravă secetă din ultimii 500 de ani, afectând peste 40% din suprafața continentului.

Miniștrii mediului au prezentat provocările întâmpinate și lecțiile învățate în ultimul an, în special în ceea ce privește promovarea eficienței utilizării apei.

În perspectivă, aceștia au discutat:

- soluțiile digitale pentru sectorul apei;
- modalitățile de atragere a investițiilor private;
- utilizarea mai eficientă a instrumentelor financiare inovatoare.

#### ⇒ **Natură, afaceri și competitivitate**

Miniștrii au discutat riscurile pe care pierderea biodiversității le generează pentru întreprinderi, competitivitate și economie, precum și modalitățile de gestionare a acestora.

Aceștia au recunoscut că pierderea biodiversității nu reprezintă doar o criză a ecosistemelor, ci și o amenințare directă la adresa prosperității economice, competitivității și rezilienței. *Întreprinderile vor trebui să își desfășoare activitatea în limitele impuse de natură, și nu în detrimentul acesteia, pentru a-și asigura accesul la resurse, lanțuri de aprovizionare funcționale și infrastructuri reziliente.*

În mod concret, Consiliul a analizat modalități de valorificare a potențialului serviciilor ecosistemice și de stimulare a tranziției către o economie favorabilă naturii („*nature-positive economy*”), inclusiv prin:

- mecanisme de finanțare previzibile și măsurabile;
- utilizarea *creditelor pentru natură* („*nature credits*”) ca instrument de recompensare a gestionării durabile a capitalului natural.

**Detalii aici** : Foaie de parcurs către credite pentru natură - [COM/2025/374 final](#) 🇪🇺

#### ⇒ **Politica UE privind substanțele chimice: viitorul legislației REACH<sup>7</sup>**

Miniștrii au avut un schimb de opinii privind viitorul Regulamentului REACH, care reglementează înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice și asigură un nivel ridicat de protecție a sănătății umane și a mediului.

Discuțiile s-au concentrat asupra:

- reducerii deficitului de conformare;
- consolidării aplicării legislației;
- controlului substanțelor chimice importate din țări terțe;
- supravegherii vânzărilor online.

În lipsa unei revizuirii complete a regulamentului, miniștrii au analizat posibilități de modernizare și simplificare a normelor existente, oferind în același timp claritate și predictibilitate operatorilor economici și autorităților, inclusiv prin intermediul legislației secundare.

#### ⇒ **COP31: negocierile climatice internaționale**

În perspectiva COP31 și înainte de predarea mandatului către viitoarea președinție irlandeză a Consiliului, președinția cipriotă a evaluat măsurile adoptate pentru consolidarea poziției de negociere a Uniunii Europene în cadrul reuniunilor internaționale privind clima.

<sup>6</sup> [COM/2025/0280](#) 🇪🇺 - COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS *European Water Resilience Strategy*

<sup>7</sup> **Detalii aici**: [REACH Regulation: the way forward](#) 🇪🇺🇬🇧

Aceste măsuri includ:

- elaborarea unei prime viziuni multianuale a UE pentru conferințele COP;
- inițierea timpurie a discuțiilor privind prioritățile pentru COP31;
- consolidarea coordonării și diplomației climatice;
- îmbunătățirea cooperării intersectoriale și a schimbului de informații pentru adaptarea poziției UE la noile realități geopolitice.

Statele membre au reafirmat importanța menținerii unității Uniunii Europene și a unei reacții coordonate pentru protejarea atât a integrității procesului de negociere, cât și a intereselor Uniunii în ansamblu.

⇒ **Alte subiecte de pe ordinea de zi:**

- rezultatele celei de-a 15-a Conferințe a părților la Convenția privind conservarea speciilor migratoare de animale sălbatice;
- pregătirile pentru cea de-a 17-a Conferință a părților la Convenția ONU pentru combaterea deșertificării;
- bilanțul celor 34 de ani de implementare a programului LIFE;
- dificultățile întâmpinate în aplicarea regulamentului privind ambalajele și deșeurile de ambalaje;
- necesitatea unei abordări europene coordonate pentru combaterea fenomenului de „ultra-fast fashion”;
- negocierile privind tratatul global referitor la poluarea cu plastic;
- combaterea speciilor alogene invazive;
- consolidarea coerenței dintre legislația din domeniul energiei și pachetul privind rețelele europene;
- securitatea și modernizarea rețelei electrice europene;
- implementarea concluziilor bilanțului global („Global Stocktake”) privind eliminarea treptată a combustibililor fosili;
- rezultatele reuniunii miniștrilor mediului din formatul MED9;
- pregătirea viitorului act european privind economia circulară.

[Detalii aici](#) ➔

#### ✚ **Pachetul de simplificare „Omnibus VIII”: Consiliul UE a convenit asupra poziției de negociere pentru simplificarea și eficientizarea normelor de mediu (24 iunie a.c.)**

Pachetul urmărește reducerea costurilor și sarcinilor administrative inutile, menținând în același timp standardele ridicate ale Uniunii Europene în materie de protecție a mediului.

⇒ **Pachetul include măsuri specifice de modificare a șase acte legislative:**

- un regulament privind accelerarea evaluărilor de mediu (RSEA);
- un regulament și o directivă privind simplificarea și reducerea sarcinilor administrative;
- o modificare a directivei privind infrastructura pentru informații spațiale (INSPIRE);
- un regulament și o directivă privind suspendarea aplicării normelor referitoare la desemnarea unui reprezentant autorizat pentru răspunderea extinsă a producătorului (EPR).

*Având în vedere rezervele puternice exprimate de o majoritate covârșitoare a statelor membre și viitoarea revizuire amplă a cadrului EPR în cadrul Actului privind economia circulară, preconizată pentru toamna anului 2026, negocierile din cadrul Consiliului privind ultimele două propuneri referitoare la EPR au fost întrerupte.*

*Lucrările vor continua asupra regulamentului privind evaluările de mediu, cu scopul de a se ajunge și în acest dosar la o poziție de negociere.*

⇒ **Principalele modificări introduse de Consiliu**

Președinția a acordat prioritate maximă părții rămase a pachetului. Statele membre au convenit asupra urgenței și, în acest context, au păstrat direcția principală a propunerilor Comisiei.

⇒ **Regulamentul și directiva privind simplificarea și reducerea sarcinilor administrative**

Regulamentul propus modifică Regulamentul privind bateriile, în special prin reducerea obligațiilor redundante de raportare și prin simplificarea cerințelor privind demontarea și înlocuirea bateriilor pentru mijloacele ușoare de transport (LMT). În cadrul Regulamentului privind portalul emisiilor industriale (IEPR), propunerea simplifică raportarea pentru operatorii din sectoarele zootehnic și al acvaculturii.

Conceptul de „substanță preocupantă” din Regulamentul privind bateriile a fost modificat pentru a evita suprapunerile cu alte definiții existente în diferite acte legislative și, în același timp, pentru a reduce numărul substanțelor care trebuie luate în considerare de operatori la etichetarea prezenței acestora în baterii. De asemenea, a fost introdusă o amânare cu 18 luni a aplicării cerințelor privind demontarea și înlocuirea bateriilor pentru anumite categorii de produse.

Directiva propusă urmărește reducerea sarcinilor pentru operatorii instalațiilor industriale și ai exploatațiilor zootehnice și simplificarea obligațiilor de raportare prevăzute de legislația privind deșeurile.

Inventarul substanțelor chimice a fost reintrodus ca instrument esențial pentru monitorizarea substanțelor chimice periculoase în cadrul Directivei privind emisiile industriale. Totuși, pentru a asigura simplificarea, inventarul propus este separat de Sistemul de Management de Mediu (EMS), iar operatorii vor putea face referire la inventare deja elaborate în cadrul altor sisteme europene, naționale sau internaționale. Noul EMS prevede, de asemenea, un termen clar de conformare: iulie 2030.

### ⇒ **Regulamentul privind infrastructura pentru informații spațiale (INSPIRE)<sup>8</sup>**

Propunerea de modernizare a Directivei INSPIRE simplifică cerințele tehnice privind datele și schimbul de date, aliniindu-le la actuala legislație europeană privind datele. Aceasta va asigura coerență juridică și reducerea sarcinilor administrative, menținând totodată accesibilitatea, calitatea și interoperabilitatea datelor spațiale de mediu.

Pentru a reflecta evoluțiile tehnologice de la intrarea în vigoare a Directivei INSPIRE în 2007 și pentru a o alinia la cadrul european general privind datele, mai mulți termeni-cheie au fost clarificați și au fost introduse noi definiții, acolo unde a fost necesar.

Mandatul Consiliului reintroduce, de asemenea, *schimbul de date între autoritățile publice și cerințe minime de interoperabilitate, pentru a asigura utilizarea fără obstacole a datelor în întreaga Uniune Europeană și dincolo de aceasta.*

*Dreptul statelor membre de a limita accesul publicului la date din motive de securitate publică sau din alte motive similare a fost definit mai clar.*

#### **Etapele următoare**

Viitoarea președinție irlandeză va continua discuțiile privind elementele rămase ale pachetului și va începe negocierile cu Parlamentul European după adoptarea pozițiilor de către cei doi colegiitori, cu scopul de a ajunge rapid la un acord provizoriu asupra întregului pachet.

#### **Context**

Foaia de parcurs „O Europă, o singură piață”, semnată de președinții Consiliului UE, Parlamentului European și Comisiei Europene la 24 aprilie 2026, în marja reuniunii informale a liderilor de la Nicosia, include **obiectivul de finalizare a tuturor pachetelor de simplificare până la sfârșitul anului 2027.**

[Detalii aici](#) 🖱️

### ✚ **Consiliul UE și Parlamentul European au ajuns la un acord provizoriu pentru consolidarea normelor privind combaterea abuzului sexual asupra copiilor**

Președinția Consiliului Uniunii Europene și reprezentanții Parlamentului European au ajuns, la 22 iunie a.c., la un acord provizoriu privind actualizarea normelor europene de drept penal referitoare la abuzul sexual și exploatarea sexuală a copiilor<sup>9</sup>. Noile dispoziții extind sfera infracțiunilor, prevăd sancțiuni mai severe, consolidează urmărirea penală și întăresc măsurile de sprijin acordate victimelor.

Acordul urmează să fie confirmat de Consiliu și Parlamentul European înainte de adoptarea formală.

#### ⇒ **Extinderea definiției infracțiunilor**

Noile norme actualizează infracțiunile existente și introduc noi fapte penale pentru a răspunde evoluțiilor tehnologice și noilor forme de exploatare.

Astfel, **vor deveni infracțiuni:**

- plata pentru accesul la transmisiuni live care conțin abuzuri sexuale asupra copiilor;

<sup>8</sup> [COM/2025/0985](#) Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Directive 2007/2/EC as regards simplification of certain requirements for the establishment of the Infrastructure for Spatial Information in the Union (adoptată la 10 decembrie 2025).

<sup>9</sup> [2024/0035\(COD\)](#) 🖱️ Propunere de DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI privind combaterea abuzului sexual asupra copiilor, a exploatării sexuale a copiilor și a materialelor care conțin abuzuri sexuale asupra copiilor și de înlocuire a Deciziei-cadru 2004/68/JAI a Consiliului (reformare)[Combaterea abuzului sexual asupra copiilor – revizuirea normelor UE]

- proiectarea, adaptarea și distribuirea sistemelor de inteligență artificială destinate producerii de materiale de abuz sexual asupra copiilor, inclusiv a conținutului generat prin tehnologia „deepfake”;
- solicitarea unui copil aflat sub vârsta consimțământului sexual („grooming”) pentru a produce sau distribui materiale cu caracter sexual;
- extorcarea sexuală a copiilor, prin amenințarea cu divulgarea unor materiale compromițătoare în scopul obținerii de bani sau de noi materiale;
- deținerea și distribuirea de instrucțiuni privind comiterea abuzurilor sexuale asupra copiilor sau producerea de materiale de acest tip.

#### ⇒ **Reglementarea noțiunii de consimțământ**

Textul convenit clarifică faptul că relațiile sexuale cu minori care au atins vârsta consimțământului sexual sunt sancționabile atunci când nu există un consimțământ exprimat în mod liber și voluntar.

Se precizează că lipsa opoziției, tăcerea sau existența unei relații anterioare cu autorul nu pot fi considerate dovezi ale consimțământului, iar acesta poate fi retras în orice moment.

Stabilirea vârstei consimțământului sexual rămâne de competența statelor membre.

#### ⇒ **Consolidarea urmăririi penale**

Acordul prevede extinderea termenelor de prescripție pentru cele mai grave infracțiuni. În cazul violului asupra minorilor, faptele vor putea fi investigate și urmărite penal până la 32 de ani după atingerea majoratului de către victimă.

De asemenea, sunt introduse măsuri pentru facilitarea raportării cazurilor de abuz de către profesioniștii care lucrează cu copii.

#### ⇒ **Pedepse mai severe**

Pentru mai multe categorii de infracțiuni, noile norme prevăd sancțiuni mai aspre comparativ cu cele stabilite de directiva europeană în vigoare.

#### ⇒ **Sprijin sporit pentru victime**

Victimele abuzurilor sexuale asupra copiilor vor beneficia de măsuri suplimentare de asistență. Acestea includ: *acces gratuit și rapid la servicii medicale; acces la asistență juridică; servicii de informare prin linii telefonice specializate; posibilitatea de a beneficia de cazare temporară; dreptul de a solicita despăgubiri din partea autorilor infracțiunilor.*

#### **Etapele următoare**

Acordul provizoriu trebuie să fie aprobat de Consiliul Uniunii Europene și de Parlamentul European, după care va fi adoptat formal, în urma revizuirii juridico-lingvistice.

Statele membre vor avea la dispoziție trei ani pentru a transpune noile dispoziții în legislațiile naționale.

[Detalii aici](#) 🖱️

- ✚ **Consiliul Uniunii Europene a adoptat poziția sa de negociere privind revizuirea Produsului Paneuropean de Pensii Personale (PEPP)**, cu scopul de a transforma acest instrument într-o opțiune mai atractivă, accesibilă și simplă pentru cetățenii care economisesc pentru pensie.

Reforma urmărește eliminarea unor cerințe și caracteristici de proiectare care au limitat până în prezent utilizarea PEPP, menținând în același timp un nivel ridicat de protecție a consumatorilor. Schemele de pensii paneuropene au potențialul de a extinde oportunitățile de investiții pentru perioada de pensionare și de a direcționa capital către economia productivă europeană, reprezentând un element important al inițiativei europene privind Uniunea economiilor și investițiilor.

#### **Principalele elemente ale poziției Consiliului**

##### ⇒ **Eliminarea obligativității consultanței pentru PEPP de bază**

Consiliul susține eliminarea obligației actuale ca furnizorii și distribuitorii să ofere consultanță investițională obligatorie pentru produsele PEPP standard. Consultanța va fi oferită doar la cererea clientului.

Această modificare va permite comercializarea online a produselor PEPP de bază, reducând costurile și facilitând accesul cetățenilor la produse moderne de economisire pentru pensie.

În schimb, pentru produsele PEPP personalizate și mai complexe, consultanța financiară va rămâne obligatorie.

##### ⇒ **Eliminarea plafonului de comisioane de 1%**

Consiliul sprijină eliminarea plafonului actual de 1% aplicabil costurilor PEPP, considerând că acesta afectează viabilitatea comercială a produsului pentru furnizori.

##### ⇒ **Mai multă flexibilitate investițională**

Poziția Consiliului menține posibilitatea ca până la 5% din portofoliul unui PEPP de bază să fie investit în active mai complexe sau alternative, sporind flexibilitatea investițională și potențialul de randament.

⇒ **Facilitarea contribuțiilor angajatorilor**

Revizuirea păstrează obiectivul de a facilita contribuțiile angajatorilor în cadrul schemelor PEPP, acolo unde acestea sunt convenite între părți.

⇒ **Simplificarea cadrului de supraveghere**

Consiliul a eliminat unele prevederi propuse de Comisie referitoare la:

- tratamentul fiscal al PEPP;
- extinderea competențelor de supraveghere la nivelul UE;
- introducerea unui cadru european de evaluare a raportului cost-beneficiu („value for money”).

În schimb, a fost consolidat regimul de supraveghere și guvernanță a produsului pentru a asigura protecția consumatorilor.

### **Etapele următoare**

Poziția adoptată de Consiliu constituie mandatul pentru începerea negocierilor cu Parlamentul European. Negocierile interinstituționale („trilogurile”) vor putea începe după ce și Parlamentul European își va adopta propria poziție asupra propunerii.

### **Context**

PEPP<sup>10</sup> este un produs european voluntar de pensii personale, creat în 2019 pentru a completa sistemele publice și ocupaționale de pensii, precum și schemele private naționale. Consolidarea acestuia reprezintă una dintre prioritățile inițiativei europene privind Uniunea economiilor și investițiilor și ale foii de parcurs europene „One Europe, One Market”.

[Detalii aici](#) 🇬🇧🇬🇧

## **✚ Consiliul UE și Parlamentul European au ajuns la un acord privind sistemul digital de declarații pentru lucrătorii detașați**

Consiliul Uniunii Europene și Parlamentul European au ajuns la 23 iunie a.c. la un acord provizoriu privind *regulamentul care facilitează digitalizarea declarațiilor pentru lucrătorii detașați*<sup>11</sup>.

Un „lucrător detașat” este un *angajat trimis de angajator pentru a presta servicii într-un alt stat membru, pe o perioadă temporară*.

Noua legislație are ca obiectiv reducerea sarcinii administrative pentru întreprinderi și autorități, prin digitalizarea completă a procedurilor de notificare a detașării lucrătorilor în alte state membre și reprezintă unul dintre primele rezultate ale foii de parcurs „One Europe, One Market”. Regulamentul urmărește: *reducerea birocrăției pentru companii; facilitarea monitorizării respectării normelor privind detașarea lucrătorilor; îmbunătățirea cooperării administrative între statele membre; consolidarea protecției drepturilor lucrătorilor detașați*.

### **Elementele principale ale noii legislații**

⇒ **Platformă digitală unică**

Comisia Europeană va crea o interfață publică multilingvă prin care companiile vor putea depune declarațiile de detașare. Statele membre pot opta pentru utilizarea acestei platforme în locul sistemelor naționale, însă odată adoptată, utilizarea devine exclusivă.

⇒ **Formular standardizat**

Se introduce un formular electronic standardizat la nivelul UE. Statele membre care îl utilizează nu vor putea solicita informații suplimentare, dar pot decide să nu ceară toate datele prevăzute. După cinci ani, Comisia va evalua eficiența sistemului.

⇒ **Funcționalități noi**

Platforma va permite: încărcarea documentelor necesare detașării; validarea tehnică a datelor; comunicarea între autorități și companii; accesul lucrătorilor la extrase electronice ale declarațiilor, cu respectarea normelor privind protecția datelor.

⇒ **Domeniu de aplicare**

Sistemul rămâne voluntar și se aplică lucrătorilor detașați în baza *Directivei privind lucrătorii detașați*. Statele membre pot include și furnizori de servicii din țări terțe în sistemul de declarații.

---

<sup>10</sup> Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Regulation (EU) 2019/1238 on a pan-European Personal Pension Product (PEPP): <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10756-2026-ADD-1/en/pdf> 🇬🇧🇬🇧

<sup>11</sup> [COM/2024/0531](#) 🇬🇧🇬🇧 Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on a public interface connected to the Internal Market Information System for the declaration of posting of workers and amending Regulation (EU) No 1024/2012 (adoptată la 13.11.2024)

## **Etapele următoare**

Acordul provizoriu trebuie aprobat formal de Consiliu și Parlamentul European înainte de intrarea în vigoare.

### **Context**

Simplificarea procedurilor pentru lucrătorii detașați a fost identificată ca una dintre principalele bariere ale pieței interne. Inițiativa face parte din strategia de consolidare a pieței unice și din foaia de parcurs „*One Europe, One Market*”, semnată în aprilie 2026 de instituțiile UE.

Se estimează că aproximativ 3,6 milioane de detașări implică anual 2,6 milioane de lucrători în Uniunea Europeană, iar digitalizarea ar putea reduce semnificativ costurile și timpul necesar pentru aceste proceduri.

[Detalii aici](#) 🇬🇧🇷🇺

- ✦ **Consiliul Uniunii Europene a ajuns la un acord asupra poziției sale parțiale de negociere privind regulamentul și programul specific aferente viitorului program-cadru european pentru cercetare și inovare, Horizon Europe 2028–2034, cel de-al zecelea program-cadru al Uniunii în acest domeniu.** (26 iunie a.c.)

Noul program reprezintă unul dintre pilonii centrali ai viitorului Cadrul Financiar Multianual 2028–2034 și urmărește consolidarea excelenței științifice, creșterea competitivității economice europene și oferirea de soluții la marile provocări societale și globale.

Pe lângă majorarea semnificativă a bugetului propusă de Comisia Europeană, poziția Consiliului prevede o *legătură strânsă între Horizon Europe și viitorul Fond European pentru Competitivitate*, cu scopul de a asigura un parcurs integrat al finanțării, de la cercetare și inovare până la comercializarea rezultatelor și dezvoltarea industrială.

Poziția Consiliului menține **arhitectura programului bazată pe patru piloni principali:**

- **Pilonul I – Știință de excelență** va consolida rolul Consiliului European pentru Cercetare și va acorda o atenție sporită cercetătorilor aflați la începutul carierei;
- **Pilonul II – Competitivitate și societate** va susține cercetarea colaborativă orientată atât către prioritățile politice ale Uniunii, cât și către provocările societale majore, menținând echilibrul dintre cercetarea inițiată de comunitatea științifică și obiectivele strategice europene;
- **Pilonul III – Inovare** va extinde rolul Consiliului European pentru Inovare, inclusiv prin sprijinirea tehnologiilor de vârf („deep-tech”), a aplicațiilor cu utilizare duală și, într-o măsură limitată, a proiectelor cu relevanță pentru apărare;
- **Pilonul IV – Spațiul European de Cercetare** va întări sprijinul pentru infrastructurile de cercetare și pentru reducerea decalajelor de performanță între statele membre.

### **Rol mai important pentru statele membre**

Consiliul propune o implicare mai puternică a statelor membre în stabilirea priorităților strategice și în orientarea programului, inclusiv în definirea direcțiilor marilor parteneriate europene în domeniul cercetării și inovării.

De asemenea, sunt consolidate prevederile referitoare la parteneriatele europene dintre Uniune și actorii publici sau privați, fiind introdus un cadru mai clar pentru crearea, monitorizarea, evaluarea și închiderea acestora.

### **Simplificarea accesului la finanțare**

Pentru reducerea sarcinilor administrative și facilitarea accesului la finanțare, Consiliul propune simplificarea regulilor de participare și de evaluare a proiectelor.

Printre măsurile prevăzute se numără *extinderea utilizării finanțărilor de tip sumă forfetară, reducerea cerințelor de raportare și simplificarea rambursării costurilor de personal prin utilizarea unor costuri unitare standardizate.*

### **Cercetare sigură și sprijin pentru proiectele cu utilizare duală**

Programul va permite integrarea, încă din fazele incipiente ale proiectelor, a aplicațiilor cu utilizare duală – civilă și militară – în special în cadrul Pilonului II, menținând în același timp orientarea predominant civilă a programului.

Sunt prevăzute, de asemenea, mecanisme suplimentare de control pentru finanțarea proiectelor cu relevanță pentru apărare și pentru sprijinul acordat întreprinderilor inovatoare din aceste domenii.

### **Continuarea sprijinului pentru statele aflate în proces de recuperare a decalajelor**

Consiliul susține menținerea și dezvoltarea instrumentelor dedicate statelor membre cu performanțe mai reduse în domeniul cercetării și inovării, precum și a măsurilor destinate țărilor aflate în tranziție către niveluri mai ridicate de performanță științifică și tehnologică.

## **Etapele următoare**

Poziția parțială adoptată de Consiliu va constitui mandatul pentru negocierile cu Parlamentul European privind forma finală a programului Horizon Europe 2028–2034.

Nivelul final al finanțării va fi stabilit în cadrul negocierilor privind viitorul cadru financiar multianual al Uniunii.

Un acord asupra întregului buget european până la sfârșitul anului 2026 ar permite adoptarea actelor legislative în cursul anului 2027 și lansarea fără întreruperi a noilor programe de finanțare începând cu 1 ianuarie 2028.

[Detalii aici](#) 🖱️

### ✚ **Consiliul Transporturi, Telecomunicații și Energie (Energie), 26 iunie 2026 - Principalele rezultate**

Miniștrii energiei din statele membre au convenit asupra poziției de negociere a Consiliului privind pachetul european referitor la rețelele energetice („European Grids Package”). Totodată, au avut loc două schimburi de opinii privind arhitectura energetică post-2030 și impactul crizei din Orientul Mijlociu asupra sectorului energetic.

#### ⇒ **Pachetul european privind rețelele energetice**

Consiliul a aprobat poziția sa de negociere privind pachetul european dedicat rețelelor energetice, care include revizuirea regulamentului privind infrastructura energetică transeuropeană (TEN-E) și o directivă destinată accelerării procedurilor de autorizare pentru proiectele de infrastructură energetică.

Obiectivul principal al pachetului este modernizarea și extinderea infrastructurii energetice europene, în vederea susținerii electrificării economiei și a procesului de decarbonizare.

Poziția Consiliului pune accent pe:

- îmbunătățirea planificării infrastructurii energetice transfrontaliere;
- simplificarea și accelerarea procedurilor de autorizare;
- consolidarea securității și rezilienței rețelelor energetice europene;
- dezvoltarea interconexiunilor și eliminarea izolării energetice a unor state membre.

#### **Etapele următoare**

În urma adoptării poziției Consiliului, instituția este pregătită să înceapă negocierile cu Parlamentul European privind forma finală a legislației.

[Detalii aici](#) 🖱️

#### ⇒ **Cadrul energetic post-2030**

Miniștrii au discutat modul în care ar trebui configurat cadrul energetic european pentru perioada de după 2030, astfel încât Uniunea Europeană să poată atinge obiectivul climatic pentru 2040, respectiv reducerea cu 90% a emisiilor de gaze cu efect de seră față de nivelurile din 1990, ca etapă intermediară către neutralitatea climatică până în 2050.

Dezbaterile s-au concentrat asupra:

- nivelului adecvat de ambiție și flexibilitate al viitorului cadru legislativ;
- compatibilității dintre obiectivele climatice și competitivitatea economică;
- consolidării autonomiei strategice europene;
- măsurilor necesare pentru realizarea unei veritabile Uniuni Energetice;
- integrării dimensiunii securității energetice în viitoarele politici climatice și energetice ale Uniunii.

Concluziile discuției vor contribui la elaborarea viitoarelor propuneri ale Comisiei Europene privind *energia regenerabilă, eficiența energetică și planurile naționale integrate în domeniul energiei și climei*.

#### ⇒ **Criza din Orientul Mijlociu și implicațiile asupra sectorului energetic**

Miniștrii au analizat experiențele dobândite în coordonarea răspunsului european la perturbările provocate de închiderea traficului prin Strâmtoarea Ormuz și au discutat măsuri suplimentare pentru:

- creșterea transparenței și a schimbului de informații;
- consolidarea cooperării și a coordonării la nivel european;
- pregătirea pentru eventuale perturbări prelungite ale aprovizionării;
- protejarea cetățenilor și a economiei europene prin întărirea securității energetice.

[Detalii aici](#) 🖱️

#### ⇒ **Alte subiecte:**

- ✓ Austria, Belgia, Bulgaria, Cehia, Ungaria, Italia, Lituania, Țările de Jos, Polonia, **România**, Slovacia și Suedia au prezentat o **notă comună referitoare la implementarea Regulamentului (UE) 2024/1787 privind emisiile de metan în sectorul energetic**,

subliniind necesitatea unor ajustări punctuale pentru a evita efecte negative asupra securității aprovizionării cu energie.<sup>12</sup>

Statele semnatare și-au reafirmat sprijinul pentru obiectivele climatice ale Uniunii Europene și pentru reducerea emisiilor de metan, însă *au solicitat amânarea cu trei ani a aplicării obligațiilor prevăzute pentru importuri, în special a celor din capitolul V și articolul 28 al regulamentului, în situațiile în care implementarea acestora nu este încă fezabilă din punct de vedere tehnic și operațional.*

Potrivit notei, instabilitatea geopolitică persistentă, volatilitatea piețelor internaționale și disponibilitatea redusă a unor surse de gaze naturale și petrol din Orientul Mijlociu continuă să exercite presiuni asupra piețelor energetice globale. Aceste constrângeri ar putea afecta aprovizionarea europeană în perioada de constituire a stocurilor și în sezonul rece.

În acest context, statele membre consideră esențial ca aplicarea regulamentului să nu limiteze accesul Uniunii la surse diversificate de gaze naturale și petrol.

Semnatarii avertizează că *aplicarea rigidă a obligațiilor impuse importatorilor ar putea determina anumiți producători externi, în special cei care nu dispun încă de sisteme avansate de monitorizare a emisiilor de metan, să reducă sau să suspende temporar livrările către piața europeană.*

Această situație ar putea conduce la: *reducerea numărului de furnizori disponibili pentru piața europeană; redirectionarea transporturilor de gaze naturale lichefiate și petrol către piețe cu cerințe mai puțin restrictive; diminuarea capacității Uniunii de a compensa eventuale întreruperi de aprovizionare generate de evoluțiile din Orientul Mijlociu; creșterea prețurilor la gaze naturale, petrol și produse rafinate, cu efecte negative asupra gospodăriilor și competitivității industriei europene.*

Statele membre apreciază inițiativa Comisia Europeană de a recomanda neaplicarea sancțiunilor timp de trei ani pentru anumite contracte încheiate până la sfârșitul anului 2027, însă consideră că această măsură este insuficientă.

În opinia acestora, recomandarea: *nu are caracter obligatoriu din punct de vedere juridic; poate fi interpretată diferit de autoritățile și instanțele naționale; nu elimină riscul unor interpretări sau sancțiuni ulterioare; menține incertitudinea juridică pentru importatorii care negociază contracte pe termen lung.*

O amânare limitată în timp, de trei ani, ar permite:

- menținerea accesului la surse diversificate de gaze și petrol;
- evitarea creșterilor de preț generate de constrângeri de natură administrativă;
- dezvoltarea metodologiilor de verificare independentă și a capacităților de certificare necesare;
- consolidarea rezilienței sistemului energetic european și a fluxurilor transfrontaliere de energie;
- asigurarea unui cadru predictibil pentru operatorii economici, fără a compromite obiectivele climatice pe termen lung.

### **Solicitările adresate Comisiei Europene**

Statele membre solicită, în regim de urgență:

1. introducerea unor modificări punctuale ale regulamentului pentru amânarea cu trei ani a obligațiilor privind importurile;
2. realizarea unei evaluări a impactului dispozițiilor respective asupra securității aprovizionării și asupra costurilor administrative, tehnice și financiare;
3. lansarea unui dialog de implementare în strânsă cooperare cu statele membre și actorii relevanți din sector.

Semnatarii consideră că o astfel de abordare ar permite aplicarea eficientă și armonizată a regulamentului, menținând totodată integritatea obiectivelor de mediu și protejând securitatea energetică a Uniunii într-o perioadă marcată de incertitudini geopolitice sporite.

Totodată, aceștia subliniază necesitatea ca eventualele măsuri adoptate să se aplice într-o manieră echilibrată și nediscriminatorie atât operatorilor europeni, cât și celor din afara Uniunii, pentru a asigura condiții concurențiale echitabile și pentru a valorifica rolul producției interne în menținerea unor prețuri accesibile și a rezilienței sistemului energetic european.

- Franța, Italia și Polonia au informat miniștrii cu privire la revizuirea Regulamentului privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor pe piața energiei electrice (CACM).
- Belgia, Croația, Cehia, Franța, Luxemburg, Țările de Jos, Malta, Polonia, Portugalia, **România** și Slovenia au prezentat [măsurile de follow-up privind concluziile Consiliului referitoare la securitatea aprovizionării cu radioizotopi utilizați în scop medical](#) 🇪🇺🇬🇧.
- Danemarca, Franța, Țările de Jos și Suedia au subliniat necesitatea unor stimulente adecvate pentru accelerarea procesului de electrificare.

<sup>12</sup> <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10728-2026-REV-1/en/pdf> 🇪🇺🇬🇧

- Irlanda a prezentat prioritățile și programul de lucru al viitoarei președinții a Consiliului Uniunii Europene.

[Detalii aici](#) 🖱️

### ✚ **Consolidarea Parteneriatului Strategic dintre Uniunea Europeană și Kazahstan**

La 23 iunie 2026, Președintele Republicii Kazahstan, Kassym-Jomart Tokayev, a efectuat o vizită oficială la Bruxelles, unde a avut întrevederi cu Președintele Consiliului European, António Costa, și cu Președinta Comisiei Europene, Ursula von der Leyen.

Discuțiile au reconfirmat angajamentul ambelor părți de a consolida Parteneriatul Strategic UE–Kazahstan, în contextul importanței geopolitice tot mai mari a regiunii pentru conectivitate, securitate energetică și lanțuri de aprovizionare reziliente.

⇒ Consolidarea cooperării economice și sectoriale

Liderii au subliniat rolul Uniunii Europene ca principal partener comercial și de investiții al Kazahstanului și au convenit aprofundarea cooperării în domenii strategice, în cadrul *Acordului de Parteneriat și Cooperare Consolidat (EPCA)*, în special în: *materii prime critice, energie, transport, digitalizare, tehnologii emergente*.

A fost evidențiată importanța strategică a *Coridorului de Transport Transcaspic*, precum și a inițiativei europene Global Gateway pentru Asia Centrală.

⇒ Conectivitate și mobilitate

În cadrul reuniunii au fost salutate:

- *semnarea Acordului Orizontal în domeniul aviației;*
- *finalizarea, la nivel de negociatori, a acordurilor privind facilitarea vizelor și readmisia;*
- *consolidarea legăturilor între cetățeni și a conectivității între Uniunea Europeană și Kazahstan.*

De asemenea, a fost salutat *acordul comercial dintre Air Astana și Airbus privind achiziția a până la 50 de aeronave A320neo/A321neo, în valoare de aproximativ 7,145 miliarde euro, ca exemplu concret al aprofundării cooperării economice și industriale.*

⇒ Investiții și cooperare financiară

Cooperarea cu Banca Europeană de Investiții (BEI) și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) a fost consolidată prin:

- *un acord BEI în valoare de 150 milioane euro pentru sprijinirea conectivității în transport;*
- *un memorandum BERD pentru dezvoltarea unui laborator național de analize chimice acreditat internațional în Kazahstan;*
- *încurajarea deschiderii unui birou al BEI la Astana.*

⇒ Energie, climă și tranziție verde

Părțile au reconfirmat importanța cooperării în domeniul energetic, *Kazahstanul fiind un furnizor important de petrol și uraniu pentru Uniunea Europeană*, precum și un partener cu potențial semnificativ în domeniul energiei regenerabile, hidrogenului verde și energiei nucleare civile.

A fost reafirmat angajamentul comun pentru tranziția verde și combaterea schimbărilor climatice, în paralel cu menținerea competitivității economice.

⇒ Reformă politică și stat de drept

Uniunea Europeană a luat act de agenda de reforme politice din Kazahstan, inclusiv de adoptarea noii Constituții prin referendum în martie 2026. A fost reconfirmată continuarea dialogului privind drepturile omului, statul de drept și combaterea corupției, inclusiv prin cooperare cu Comisia de la Veneția, precum și prin instrumentele TAIEX și Twinning.

⇒ Cooperare internațională și securitate

Liderii au reafirmat angajamentul față de principiile Cartei ONU, multilateralismul eficient și soluționarea pașnică a conflictelor. A fost subliniată importanța consolidării regimului global de neproliferare și a zonelor libere de arme nucleare.

Uniunea Europeană a luat act de *inițiativa Kazahstanului privind înființarea unei Organizații Internaționale a Apei sub egida ONU*, pentru abordarea provocărilor globale legate de resursele de apă.

⇒ Cooperare regională

A fost salutat faptul că *relațiile UE–Asia Centrală au fost ridicate la nivel de parteneriat strategic*, precum și rezultatele Summitului Ecologic Regional de la Astana din aprilie 2026.

Ambele părți au subliniat importanța consolidării cooperării regionale în Asia Centrală pentru promovarea prosperității, rezilienței, dezvoltării durabile și stabilității.

[Detalii aici](#) 🖱️🇺🇪🇰🇪

## ✚ **Srijinul public pentru aderarea la UE rămâne ridicat în rândul statelor partenere implicate în procesul de extindere**

Comisia Europeană a publicat recent, rezultatele celor mai recente sondaje de percepție privind extinderea Uniunii Europene, realizate în rândul cetățenilor din Balcanii de Vest, din vecinătatea estică și din Turcia.

Concluziile indică faptul că srijinul public pentru aderarea la UE rămâne ridicat în majoritatea țărilor implicate în procesul de extindere, cetățenii asociind în continuare apropierea de Uniunea Europeană cu beneficii în materie de securitate, oportunități economice și perspective mai bune pentru generațiile tinere.

### ⇒ **Nivel ridicat de susținere în țările candidate și potențial candidate**

În Balcanii de Vest, cele mai ridicate niveluri de srijin se înregistrează în:

- Albania – 92%
- Kosovo – 83%

Peste 60% dintre respondenți susțin aderarea la UE în:

- Muntenegru
- Macedonia de Nord
- Bosnia și Herțegovina

În Serbia, nivelul de srijin este de 31%.

În vecinătatea estică, srijinul pentru aderare este de:

- 71% în Georgia
- 65% în Ucraina
- 58% în Republica Moldova

În Turcia, 46% dintre respondenți se declară în favoarea aderării la Uniunea Europeană.

### ⇒ **Percepții privind perspectivele de aderare**

Sondajele indică, de asemenea, o creștere a optimismului privind calendarul aderării în unele state. În Muntenegru, 62% dintre respondenți consideră că aderarea la UE ar putea avea loc în următorii cinci ani, comparativ cu 39% în 2025.

[Detalii aici](#) ➔

## ✚ **Comisia Europeană a efectuat la 23 iunie 2026, o plată de 2,25 miliarde euro către România sub formă de granturi, reprezentând cea de-a patra tranșă în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență (MRR), componenta centrală a programului NextGenerationEU.**

Plata este legată de implementarea unor reforme și investiții majore incluse în Planul Național de Redresare și Reziliență al României, cu impact în mai multe domenii strategice, inclusiv:

- *gestionarea durabilă a pădurilor;*
- *decarbonizarea sectoarelor transporturilor și energiei;*
- *modernizarea administrației fiscale;*
- *reforma sistemului public de pensii;*
- *modernizarea infrastructurii de sănătate și dotarea spitalelor publice;*
- *îmbunătățirea serviciilor sociale pentru persoanele cu dizabilități;*
- *digitalizarea administrației și consolidarea procesului decizional guvernamental;*
- *eficientizarea sistemului de justiție și intensificarea luptei împotriva corupției;*
- *reforma sistemului de educație.*

Planul de redresare și reziliență al României este finanțat cu un total de 21,41 miliarde euro, dintre care: 13,57 miliarde euro granturi; 7,84 miliarde euro împrumuturi.

Odată cu această tranșă, România a primit aproximativ 60,6% din alocarea totală disponibilă.

### **Evaluarea Comisiei Europene**

Această plată urmează evaluării pozitive a celei de-a patra cereri de plată a României, transmisă la 19 decembrie 2025, care include 38 de jaloane și 24 de ținte. Comisia Europeană a aprobat cererea la 14 mai 2026, iar plata a fost autorizată după avizul favorabil al Comitetului Economic și Financiar al Consiliului.

### **Contextul implementării MRR**

Plățile în cadrul MRR sunt bazate pe performanță și sunt condiționate de implementarea efectivă a reformelor și investițiilor asumate de statele membre. Având în vedere termenul-limită al mecanismului, statele membre trebuie să finalizeze toate jaloanele și țintele restante până la 31 august 2026, iar ultimele cereri de plată trebuie transmise până la sfârșitul lunii septembrie 2026.

[Detalii aici](#) ➔

- ✚ **CFM 2028-2034: Consiliul Uniunii Europene a convenit asupra unei poziții parțiale de negociere privind un nou cadru pentru monitorizarea, urmărirea și evaluarea performanței viitorului buget pe termen lung al UE pentru perioada 2028-2034.** (26 iunie 2026)

Noua legislație – cunoscută sub denumirea de **Regulamentul privind cadrul de performanță**<sup>13</sup> – va realiza supravegherea, monitorizarea și raportarea privind **Cadrul Financiar Multianual (CFM)** mai simple, mai coerente și mai puțin împovărătoare din punct de vedere administrativ.



În ansamblu, aceasta urmărește să sporească coerența între programele bugetare, să reducă complexitatea pentru beneficiari, să crească transparența și să diminueze costurile administrative la toate nivelurile.

În ansamblu, modificările propuse prin mandatul parțial de negociere al Consiliului urmăresc să ofere *securitate juridică, stabilitate operațională și flexibilitate* autorităților din statele membre, reducând în același timp sarcina administrativă pentru toți participanții prin simplificare și diminuarea cerințelor de raportare.

Printre principalele îmbunătățiri se numără:

- consolidarea monitorizării respectării principiului de mediu „*de a nu provoca prejudicii semnificative*” (DNSH) pentru cheltuielile din bugetul UE, prin atribuirea către Comisia Europeană a responsabilității de a defini o metodologie de evaluare a conformității;
- introducerea principiului „*o singură dată*” (*once-only principle*), potrivit căruia statele membre și beneficiarii nu ar trebui să furnizeze aceleași informații în mod repetat;
- ajustarea listei de domenii de intervenție și a indicatorilor propuși de Comisie, pentru a-i face mai practici și mai utili în implementarea de zi cu zi a programelor europene.

### **Etapele următoare**

[Poziția parțială](#)   adoptată de Consiliu constituie mandatul acestuia pentru începerea negocierilor cu Parlamentul European privind Regulamentul privind cadrul de performanță.

### **Context**

*După prezentarea propunerilor inițiale ale Comisiei Europene pentru perioada 2028-2034, în lunile iulie și septembrie 2025, un acord asupra întregului CFM până la sfârșitul anului 2026 ar permite adoptarea actelor legislative necesare în cursul anului 2027.*

*Acest calendar este esențial pentru a garanta că finanțările europene vor ajunge la beneficiari fără întrerupere începând cu 1 ianuarie 2028.*

[Detalii aici](#) 

## **ACTIVITATI EUROPENE ALE PARLAMENTELOR NATIONALE<sup>14</sup>**

- ✚ Subcomisia pentru afaceri europene a Consiliului Național a discutat **Foia de parcurs a Uniunii Europene privind pregătirea pentru apărare până în 2030 (EU Defence Readiness Roadmap 2030)**, care stabilește măsuri concrete pentru consolidarea capacităților de apărare ale Europei până în anul 2030. (23 iunie a.c.)


Ministrul Federal al Apărării, Klaudia Tanner, a prezentat această foaie de parcurs drept răspunsul UE la situația de securitate din ce în ce mai dificilă din Europa și din vecinătatea acesteia. Ministrul a subliniat potențialele beneficii pentru sectoarele industrial și tehnologic ale Austriei și a evidențiat faptul că Austria și-a asumat un rol de lider în domeniul inteligenței artificiale.


Întrebată despre capacitățile actuale de apărare ale Austriei, ministrul a făcut referire la **Planul de dezvoltare al Forțelor Armate ale Austriei „2032+”**, subliniind că refacerea capacităților după ani de investiții insuficiente va necesita timp.

Deputații au dezbătut compatibilitatea neutralității Austriei cu măsurile prevăzute în foaia de parcurs și cu consolidarea apărării europene, în special în contextul eforturilor Europei de a deveni mai autonomă din punct de vedere strategic, pe fondul incertitudinilor crescânde privind rolul Statele Unite ale Americii ca partener strategic.

În cadrul discuțiilor a fost abordată și posibilitatea instituirii unui *comandament militar european comun*.

De asemenea, parlamentarii au analizat propunerea UE pentru creșterea *mobilității militare* pe întreg teritoriul Uniunii, prin simplificarea și armonizarea procedurilor privind transportul personalului militar, al echipamentelor și al materialelor militare.

<sup>13</sup> [2025/0545\(COD\)](#)  Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de instituire a unui cadru de monitorizare a cheltuielilor bugetare și de performanță a bugetului și de stabilire a altor norme orizontale pentru programele și activitățile Uniunii

<sup>14</sup> Sursa: [https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/parliaments/news\\_parliaments](https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/parliaments/news_parliaments) 

Ministrul apărării a susținut că *proiectul actual respectă pe deplin neutralitatea Austriei, întrucât toate solicitările privind tranzitul militar ar continua să necesite aprobarea națională, acordată de la caz la caz, inclusiv în situații de criză.*

*Criticii propunerii au avertizat însă că aceasta ar putea conduce la diminuarea suveranității naționale și la apariția unor presiuni pentru aprobarea deplasărilor militare pe teritoriul național.*

- ✚ **La 11 iunie 2026, Bundestagul German a adoptat, în temeiul articolului 23 alineatul (2) din Legea Fundamentală, o opinie motivată intitulată „Securizarea viitorului aviației în Germania și Europa”.**

**Rezoluția** 🇪🇺🇬🇧 solicită guvernului federal să acționeze atât la nivel național, cât și la nivelul Uniunii Europene, în limitele competențelor și ale bugetului disponibil.

Documentul subliniază că aviația este:

- un factor economic important pentru Germania;
- o componentă esențială a unui sistem de transport eficient;
- indispensabilă pentru conectivitatea internațională a Germaniei în Europa.

*Bundestagul consideră necesar ca guvernul federal să sprijine sectorul aviației prin strategia recent adoptată, pentru a genera valoare adăugată pe termen lung pentru economie.*

Printre principalele solicitări se numără:

- *consolidarea competitivității internaționale a Germaniei ca hub aviatic;*
- *îmbunătățirea conexiunilor către aeroporturile germane;*
- *reducerea sarcinilor de reglementare;*
- *promovarea unui cadru concurențial echitabil la nivel european;*
- *întărirea rezilienței infrastructurii critice din aviație.*

Moțiunea a fost adoptată cu sprijinul majorității coaliției de guvernare, fiind respinsă de opoziție.

## **CORESPONDENȚĂ DE LA BRUXELLES - Reprezentantul permanent al Senatului pe lângă Parlamentul European**

### **PREȘEDINȚIA IRLANDEZĂ A CONSILIULUI UE**

#### **CALENDARUL DE ACTIVITĂȚI INTERPARLAMENTARE PENTRU SEMESTRUL II<sup>15</sup>**

- ✚ **12 – 13 iulie 2026, COSAC**, Dublin, (comisia pentru afaceri europene);
- ✚ **26 – 27 iulie 2026, conferința interparlamentară**, cu tema **Asigurarea viitorului agriculturii, de la politici la practică: reînnoirea generațiilor, femeile în agricultură și securitatea alimentară**, Dublin (comisia pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală);
- ✚ **24 – 25 septembrie 2026, conferința interparlamentară privind stabilitatea, coordonarea economică și guvernarea în UE**, Dublin, (comisia pentru buget, finanțe, activitate bancară și piață de capital; comisia economică, industriei, servicii, turism și antreprenariat);
- ✚ **29 – 30 septembrie 2026, Forumul democrației parlamentare**, Brussels (comisia pentru afaceri europene; comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări);
- ✚ **1 octombrie 2026, reuniune interparlamentară la nivel de comisii**, cu tema **Viitorul Fondului Social European +**, organizată de comisia pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale / EMPL / PE, Brussels (comisia pentru muncă, familie și protecție socială);
- ✚ **12 octombrie 2026, reuniune interparlamentară anuală la nivel de comisii**, cu tema **Cadrul fiscal pentru persoanele cu avere netă extrem de mare și un potențial al 28-lea regim fiscal pentru companiile din UE**, organizată de subcomisia pentru chestiuni fiscale / FISC / PE, Brussels, (comisia pentru buget, finanțe, activitate bancară și piață de capital);
- ✚ **4 – 5 noiembrie 2026, reuniune interparlamentară la nivel de comisii**, cu tema **Implementarea Actului european privind libertatea mass-media**, organizată de comisia pentru cultură și educație / CULT / PE, Brussels, (comisia pentru cultură și media);

<sup>15</sup><https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/307878/Calendar%20nd%20semestr%202026%20CoP%20endorsed%2010.06.2026.pdf>

- ✚ **4 – 6 noiembrie 2026, PESC/PSAC**, Dublin (comisia pentru politică externă; comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională);
- ✚ **9 noiembrie 2026, reuniune interparlamentară la nivel de comisii**, cu tema **Lecții învățate din pandemia de COVID-19: Consolidarea rezilienței și pregătirii UE în domeniul sănătății pentru viitoarele crize sanitare globale**, organizată de comisia pentru sănătate publică / SANT / PE, Brussels, (comisia pentru sănătate);
- ✚ **9 – 10 noiembrie 2026, JPSG Europol**, Brussels, (grupul mixt de control parlamentar specializat al Europol);
- ✚ **16 noiembrie 2026, reuniune interparlamentară privind evaluarea activității Eurojust**, organizată de comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne / LIBE / PE, Brussels (comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări);
- ✚ **29 – 30 noiembrie 2026, conferință interparlamentară privind promovarea păcii în contextul volatilității globale**, Dublin, (comisia pentru politică externă);
- ✚ **1 decembrie 2026, reuniune interparlamentară la nivel de comisii**, cu tema **Implementarea Planurilor Sociale privind Clima în statele membre pentru combaterea sărăciei în domeniul transporturilor**, organizată de comisia pentru transport și turism / TRAN / PE, Brussels (comisia pentru transport și infrastructură);
- ✚ **3 decembrie 2026, reuniunea interparlamentară anuală privind situația statului de drept în UE**, organizată de comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne / LIBE / PE, Brussels (comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări);
- ✚ **6 – 8 decembrie 2026, LXXVI COSAC**, Dublin, (comisia pentru afaceri europene);
- ✚ **10 decembrie 2026, reuniune interparlamentară la nivel de comisii**, cu tema **Arta generată de inteligența artificială și drepturile de autor – către o convergență UE-națională în ceea ce privește protejarea artiștilor**, organizată de comisia pentru afaceri juridice / JURI / PE, Brussels, (comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări).

## AGENDA EUROPEANĂ A SENATULUI

**Hotărâri adoptate în temeiul Protocoloalelor nr.1 și 2 anexate Tratatului de la Lisabona, privind rolul parlamentelor naționale și aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității**

### Plenul Senatului, 24 iunie 2026

HOTĂRÂRE referitoare la Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Programului pentru inovarea rapidă și agilă în domeniul apărării (AGILE)

[COM\(2026\) 135 final](#)

HOTĂRÂRE referitoare la Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind CADRUL JURIDIC AL CELUI DE AL 28-LEA REGIM AL SOCIETĂȚILOR COMERCIALE – „EU INC.”

[COM\(2026\) 321 final](#)

HOTĂRÂRE referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Către un al 28-lea regim pentru întreprinderile din UE

[COM\(2026\) 320 final](#)

HOTĂRÂRE referitoare la Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unui cadru de măsuri pentru accelerarea capacității industriale și a decarbonizării în sectoare strategice și de modificare a Regulamentelor (UE) 2018/1724, (UE) 2024/1735 și (UE) 2024/3110

[COM\(2026\) 100 final](#)

## AGENDA EUROPEANĂ A PREȘEDINȚIEI

- ✚ **Declarații de presă ale Președintelui României, Nicușor Dan, la finalul Summitului Flancului Estic de la Gdansk** (Republica Polonia, 25 iunie 2026)

Președintele a precizat că principalele obiective ale reuniunii au fost: reafirmarea *solidarității între statele participante; aducerea în prim plan a faptului că statele din proximitatea conflictului sunt cele mai expuse riscurilor de securitate; consolidarea cooperării între Uniunea Europeană și NATO.*

Referindu-se la poziția României în cadrul summitului, Președintele a evidențiat mai multe priorități ale țării noastre, dintre care:

- importanța părții sudice a Flancului Estic și a Mării Negre;
- dezvoltarea unui *hub de securitate la Marea Neagră*, în cooperare cu Bulgaria;
- rolul strategic al Mării Negre pentru libertatea de navigație și pentru schimburile economice cu zona Caucazului;
- relevanța regiunii în contextul crizei energetice europene, inclusiv potențialul Caucazului ca furnizor de energie.

Au fost discutate, de asemenea, programele de înzestrare militară, atât în cadrul financiar actual, cât și în perspectiva viitorului buget, estimat la aproximativ 130 de miliarde de euro, destinat: echipamentelor și mobilității militare.

Cu ocazia vizitei, România a acordat o distincție oficială fostului președinte al Poloniei și lider al mișcării „Solidaritatea”, Lech Wałęsa.

[Detalii aici](#) 🖱

## 🔍 ȘTIAȚI CĂ...?

### Ziua Internațională a Parlamentarismului - 30 iunie

Ziua Internațională a Parlamentarismului este celebrată în fiecare an la 30 iunie.

Data, care marchează înființarea, în anul 1889, a Uniunii Interparlamentare (UIP) - prima organizație de cooperare multilaterală parlamentară din lume, a fost instituită în 2018, printr-o rezoluție a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite.

Parlamente din întreaga lume, marchează această zi prin diferite activități care aduc în atenția cetățenilor rolul legislativelor, ca instituții fundamentale ale democrațiilor funcționale.

*Cu acest prilej, vă invităm să descoperiți o selecție de informații mai puțin cunoscute despre parlamentarism și parlamente.*

◆ Cuvântul „parlament” își are originea îndepărtată în latina vulgară *parabolare* („a conversa”, „a discuta”) și *a ajuns în limbile moderne prin franceza veche - **parlement***, derivat din verbul *parler* („a vorbi”).

Inițial, termenul nu desemna o instituție politică, ci actul dezbaterii în sine sau o adunare în care se discutau probleme importante.

În Evul Mediu, cuvântul începe să fie folosit pentru adunări cu rol consultativ sau judiciar, evoluând treptat către sensul modern de organ legislativ al unui stat.

Astfel, în Anglia, termenul este atestat în secolul al XIII-lea în contexte politice și administrative, fiind preluat din franceza normandă și stabilizându-se ulterior sub forma *parliament*.

În Franța, însă, *parlement* a avut o evoluție diferită, desemnând instanțe judiciare superioare, cea mai importantă fiind *Parlement de Paris*, instituție derivată din Consiliul Regal și fără atribuții legislative în sensul modern al termenului.

Cele două evoluții - cea engleză, orientată spre deliberare politică, și cea franceză, legată de funcția judiciară - au evoluat treptat către sensul modern unitar al termenului.

Dincolo de aceste diferențe istorice, „parlamentul” și-a păstrat semnificația originală de spațiu al cuvântului, al dezbaterii și al confruntării de idei.

◆ La nivel global există aproximativ **188 de parlamente naționale**, dintre care 81 sunt bicamerale și 107 unicamerale, însumând circa **269 de camere parlamentare și aproximativ 44.000 de parlamentari**?

◆ Vârsta medie la nivel global a unui parlamentar este de **53 de ani**, iar în cazul femeilor parlamentare este de **50 de ani**, cu diferențe regionale semnificative: în Africa Subsahariană media este de aproximativ **49 de ani**, în timp ce în țările arabe ajunge la **55 de ani**.

◆ Cel mai vechi parlament fondat din lume este **Althing (Islanda)**, creat în anul 930 d.Hr., inițial ca adunare a căpeteniilor locale.

Deși a fost desființat în 1800 și reînființat în 1843, Althing rămâne un simbol al continuității democratice.

Inițial dezbaterile aveau loc în aer liber. În lipsa documentelor scrise, pentru a face cunoscute legile adoptate, persoana care îndeplinea funcția de „Vorbitorul Legii” trebuia să recite din memorie întregul cod juridic de pe “Stânca Legii”.

- ◆ Tynwald, situat în Insula Man din Marea Irlandei, este considerat, după unele înscrisuri, unul dintre cele mai vechi parlamente cu funcționare continuă din lume, fiind atestat din anul 979 d.Hr. Spre deosebire de Althing, a cărui funcționare a fost temporar întreruptă, Tynwald este adesea menționat ca exemplu de continuitate instituțională neîntreruptă în istoria parlamentară.

- ◆ Cel mai tânăr parlament al unui stat suveran este parlamentul Sudanului de Sud, creat odată cu proclamarea independenței țării în anul 2011.

- ◆ Cel mai mare parlament din lume ca număr de membri este Congresul Național al Poporului din China, cu aproximativ 2.987 de membri.

- ◆ Cea mai mare cameră legislativă aleasă direct din lume este Lok Sabha (Camera Poporului), camera inferioară a Parlamentului Indiei, care are 543 de deputați aleși prin vot direct reprezentând o populație de peste 1,4 miliarde de locuitori.

- ◆ Cel mai mic parlament național ales dintr-un stat suveran se află în Statele Federate ale Microneziei, cu doar 14 membri. Sistemul electoral este unul mixt: zece parlamentari sunt aleși pentru mandate de doi ani, iar alți patru reprezintă cele patru state federate și au mandate de patru ani.

- ◆ Norma de reprezentare parlamentară este cea mai ridicată în India, unde un deputat din Lok Sabha reprezintă, în medie, aproximativ 1,5–1,6 milioane de cetățeni. La polul opus, în Insula Pitcairn, un membru al Consiliului Insulei reprezintă doar aproximativ 3,5 locuitori, una dintre cele mai reduse norme de reprezentare din lume.

- ◆ Prima țară din lume care a acordat dreptul de vot femeilor a fost Noua Zeelandă în 1893, iar primele femei alese într-un parlament național au fost în Finlanda în 1907, marcând începutul reprezentării parlamentare feminine la nivel global.

- ◆ Ponderea femeilor în parlamente a crescut de la aproximativ 11% în 1995 la peste 27% în 2025, dar progresul a încetinit în ultimii ani.

- ◆ La 1 ianuarie 2026 femeile dețineau aproximativ 27,5% din mandatele parlamentare la nivel mondial, în creștere lentă față de anii anteriori, iar reprezentarea femeilor în funcții de președinte de parlament a scăzut la aproximativ 19,9%.

- ◆ Rwanda este una dintre țările cu cea mai ridicată reprezentare feminină în parlament, depășind 60% femei deputat, în timp ce în unele state precum Oman, Tuvalu și Yemen nu există nicio femeie parlamentară.

- ◆ România se situează constant printre ultimele state din Uniunea Europeană în ceea ce privește reprezentarea politică a femeilor. Datele oficiale confirmă o prezență redusă, femeile ocupând aproximativ 22% din totalul mandatelor din Parlamentul României. Această proporție plasează România semnificativ sub media Uniunii Europene, care se situează în jurul a 33,4% – 34% la nivelul parlamentelor naționale.

- ◆ Australia a introdus votul obligatoriu încă din anul 1924, iar rata de participare a crescut în timp la peste 90%, amenda pentru neprezentare fiind de ordinul zecilor de dolari australieni. Dacă amenda nu este achitată și nu se oferă un motiv valid (urgență medicală, convingeri religioase stricte etc.), cazul este trimis în instanță. Acest lucru poate atrage costuri totale de câteva sute de dolari australieni sau, în cazuri de recidivă, sancțiuni severe, precum suspendarea permisului de conducere sau executarea silită.

- ◆ Un raport recent al Uniunii Interparlamentare arată că peste 70% dintre parlamentari chestionați au raportat în 2025 forme de violență, în principal online.

- ◆ Peste două treimi dintre parlamentele lumii au deja strategii de digitalizare, iar aproximativ 73% implementează programe de modernizare instituțională.
- ◆ Proporția parlamentarilor sub 30 de ani este de doar 2,8% la nivel global, iar în peste o treime dintre parlamente nu există niciun tânăr sub această vârstă.
- ◆ Parlamentul din Bolivia, Adunarea Legislativă Plurinațională, se reunește la La Paz (capitala legislativă a țării), la peste 3.600 de metri altitudine, fiind unul dintre cele mai înalte sedii parlamentare din lume.
- ◆ Numărul de 120 de membri ai Knesset-ului își are originea într-un reper istoric și simbolic: el evocă Marea Adunare (Knesset HaGedolah), corpul de 120 de înțelepți și cărturari care, în Antichitate, a condus comunitatea evreiască la începutul perioadei celui de-al Doilea Templu. Fondatorii statului Israel modern au preluat această tradiție drept model de referință instituțională, conferind astfel parlamentului contemporan o legătură simbolică cu o formă străveche de deliberare colectivă și autoritate comunitară. Totodată, sistemul electoral israelian se remarcă printr-o particularitate instituțională: reprezentarea proporțională se aplică la nivel național, întreaga țară fiind o singură circumscripție electorală - soluție rar întâlnită printre democrațiile contemporane. Această configurație asigură o reprezentare politică amplă în Knesset, dar generează totodată o fragmentare parlamentară accentuată, motiv pentru care guvernele de coaliție reprezintă regula, nu excepția.
- ◆ Parlamentul statului Tuvalu - un stat insular din Oceanul Pacific, situat între Hawaii și Australia, alcătuit din atoli joși, extrem de vulnerabili la creșterea nivelului mării -, a adoptat măsuri constituționale pentru a-și proteja continuitatea statalității și a granițelor maritime chiar și în scenariul în care teritoriul fizic ar putea deveni nelocuibil sau ar dispărea parțial din cauza schimbărilor climatice. Parlamentul din Tuvalu deschide o dezbatere inedită în dreptul internațional: poate exista un stat fără teritoriu fizic?